

nieuwe boeken, rapporten, verslagen e.d.

Rode lijst broedvogels van Elzas

Als een speciaal nummer van het tijdschrift 'Ciconia' (Volume 13 - 1989) is een 'Livre rouge' verschenen over de broedvogels van de Elzas. Gedurende de jaren 1984-1986 zijn ruim honderd waarnemers in het veld geweest om gegevens te verzamelen, terwijl in totaal zes jaar nodig zijn geweest om tot publicatie over te kunnen gaan. Niet minder dan 84 broedvogelsoorten zijn verdwenen of lopen ernstig gevaar en men hoopt dat met goede vogelbescherming de huidige vogelstand niet verder zal teruglopen. De oorzaken van de achteruitgang van vele soorten worden uitgebreid behandeld en ook worden in een hoofdstuk voorstellen gedaan voor het behoud van de avifauna in de Elzas. Een bijzonder degelijk en uitgebreid boekwerk, waarin bovendien de soorten stuk voor stuk worden behandeld, vaak met een duidelijke verspreidingskaart.

Een uitgave die niet alleen van belang is voor diegenen die regelmatig in de Elzas komen, maar ook voor diegenen die zich bezighouden met de achteruitgang van onze broedvogels.

Christian Dronneau, Yves Muller, Christian Andres, Pierre Sigwalt & Benoît Wassmer: Livre Rouge des Oiseaux nicheurs d'Alsace. 312 bladzijden, 27 verspreidingskaarten, 5 zwartwit foto's, 26 kleurenfoto's, 6 tekeningen, 5 figuren, 8 tabellen, 2 bijlagen (1989). Uitg. Centre d'Etudes Ornithologiques d'Alsace, Délégation Régionale à l'Architecture et à l'Environnement d'Alsace, Conseil Régional d'Alsace. Prijs FF 120 (inclusief portokosten) verkrijgbaar bij Revue Ciconia, Mons. Yves Muller, La Petite Suisse, Eguelshardt, F-57230 Bitch, Frankrijk.

Rivier Nestos, Noordoost-Griekenland

De rivier de Nestos die in Bulgarije ontspringt, loopt door Macedonië in Noordoost-Griekenland naar zee. De rivier loopt door een rijke verscheidenheid van landschappen. In het gebergte de Rhodopen treffen wij nog onbeïnvloede oerbossen aan. Het zich steeds meer uitbreidende weggennet en stroperig gebiedt deze gebieden. Daar komen Hazelhoen, Ruigpootuil, Notenkraker, Kleine Vliegenvanger, Beflijster, maar ook nog Wolf, Lynx, Gems, Bruine Beer en Wilde Kat voor. In lager gelegen gebieden komen wij de Europese Steenpatrijs en Bruinkeelortolaan tegen. Maar ook Steenarend, Slechtvalk, Oehoe, Aasgier, Slangenarend, Vale Gier, Strandleeuwerik, Rotsklever, Blauwe en Rode Rotslijster.

De delta van Nestos met de lagune van Keramoti herbergt een keur van interessante vogelsoorten, zowel broedvogels als vogelsoorten die er tijdens de trekperiode pleisteren. De delta van de Nestos in Oost-Macedonië moet tot één der meest waardevolle vochtige gebieden van Europa gerekend worden. Het gebied loopt evenwel ernstig gevaar door de steeds sterkere invloeden van de mens. Nog is het niet te laat. Met 40 à 50 broedparen komt de Sporenkievit er voor, dat is 70 à 80% van het gehele Europese bestand. Ook vinden wij er Stelkluit, Vorkstaartplevier, vele reigerachtigen, sterns, Ooievaar, vier klauwieren-

soorten en vele zangvogelsoorten. Op de trek kunnen wij er nachtreigers, Lepelaars, Flamingo's, Kraanvogels, Kroeskoppelikanen, Zwarte Ooievaars en vele zangvogelsoorten tegenkomen. Een gebied dat veel meer aandacht verdient dan het nu ondervindt, maar de verstoring van het gebied moet worden vermeden. Ook voor de flora, reptielen, amfibieën en insecten een bijzonder interessant gebied. Dit kleine boekje verschaft de lezer enorm veel informatie over dit bedreigde gebied.

Hans Jerrentrup, Jürgen Resch, Eleni Daroglou & Elke Thielcke-Resch: Der Nestos. Leben zwischen Fluss und Meer. Naturführer durch eine der faszinierendsten Landschaften Nordost-Griechenlands. 129 bladzijden, 93 kleuren- en 53 zwart-wit foto's, 11 kaarten, diagrammen, tabellen (1989). Uitg. Verlag Jürgen Resch, Güttinger Strasse 19, 7760 Radolfzell 1, West-Duitsland, Tel. 7732-2516. ISBN 3-9801641-2-8. Prijs DM 14,80.

The Birds of South America

Tot voor kort hadden de meeste Zuidamerikaanse landen alle elk hun eigen vogelboek. Veelal dikke werken die men niet gemakkelijk meeneemt in het veld.

De gegevens worden nu in vier delen bij elkaar gevoegd. Zuid-Amerika is een rijk land aan planten en dieren en er komen alleen al 3100 vogelsoorten voor als broedvogel of als trekvogel. Thans is deel I verschenen (The Oscine Passerines) dat zo'n 700 vogelsoorten beschrijft. Hierna zullen nog drie delen volgen. Op 31 gekleurde platen staat een aantal vogelsoorten afgebeeld en per soort wordt behalve een beschrijving, verspreidingskaart, biotoop, gedrag en beschrijving van het verspreidingsgebied ook naar daar op gelijkende soorten verwezen. Dit eerste deel begint met hoofdstukken over biotopen, biogeografie, trek en bescherming. In de appendix worden migranten uit Noord-Amerika behandeld, waarna een bibliografie en een index van Engelse en wetenschappelijke namen.

Robert S. Ridgely & Guy Tudor: The Birds of South America. 516 bladzijden, 31 kleurenplaten van Guy Tudor. Volume 1: The Oscine Passerines - Jays & Swallows, Wrens, Thrushes & Allies, Vireos & Wood-Warblers, Tanagers, Icterids & Finches. Uitg. Oxford University Press, Walton Street, Oxford OX2 6DP. Prijs £ 45.00.

Afrikaanse wadden onmisbaar voor 'onze' wadvogels

Doordat het energieverbruik van in Afrika overwinterende wadvogels veel lager is dan tijdens hun verblijf in de meestal hoognoordelijke broedgebieden, slagen de dieren er in, ondanks de geringe voedseldichtheid in hun winterresidentie, toch voldoende reserves op te bouwen om de duizenden kilometers lange terugtocht naar die broedgebieden te kunnen afleggen.

Dat is de belangrijkste conclusie, die getrokken kon worden uit de resultaten van het grootscheepse onderzoek in twee vogelrijke gebieden, de Banc d'Arguin in Mauretanië aan de rand van de Sahara en in een gebied in Guinee-Bissau. De resultaten van het onderzoek in Mauretanië

werden op 17 augustus 1990 gepresenteerd op het DLO-Rijksinstituut voor Natuurbeheer in Kasteel Broekhuizen te Leersum, waar de directeur Wetenschap en Technologie van de ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, dr. K. Verhooff, het eerste exemplaar van het boek 'Homeward bound: problems waders face when migrating from the Banc d'Arguin, Mauritania, to their northern breeding grounds in spring' in ontvangst heeft genomen.

Omstreeks 1959 ontdekte de Franse pater R. de Nairois de grote rijkdom aan broedende zeevogels in het gebied van de Banc d'Arguin. Een jaar of tien later ontdekte W. von Westerhagen de zeer grote aantallen overwinterende wadvogels. Maar pas in 1980 werd duidelijk hoe groot die aantallen waren: meer dan twee miljoen wadvogels overwinteren op de Banc d'Arguin. Nergens in Europa of Afrika is een gebied te vinden waar een dergelijke grote concentratie wadvogels voorkomt. Toch is het wad van de Banc d'Arguin bescheiden van omvang (ongeveer 30% van de oppervlakte van het Nederlandse wad) en de voedseldichtheid is er, in vergelijking met andere wadgebieden, opvallend laag.

Die gegevens bij elkaar leverden de ingrediënten op voor intrigerende wetenschappelijke vragen. Hoe kunnen zo veel vogels met zo weinig voedsel toe? Vinden in Mauretanië misschien de sleutelprocessen plaats, die de grootte van de trekkelde wadvogelpopulaties bepalen?

Hoe slagen de vogels erin om met zo weinig voedsel voldoende reservevoorraden op te bouwen om de trek terug naar de broedgebieden te maken? Om die vragen op te lossen hebben Rijksinstituut voor Natuurbeheer (RIN), de Stichting Werkgroep Internationaal Wad- en Watervogelonderzoek (WIWO) en het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) in 1985 en 1986 expeditie naar de Banc d'Arguin georganiseerd. Waren die expeditie geheel gericht op wadvogels, in 1988 is er een veel ruimer onderzoek gevolgd naar alle aspecten van dat gebied.

Het onderzoek heeft geleerd, dat de Mauretaanse Banc d'Arguin een onmisbare rol speelt in het leven van 'onze' wadvogels. Dat heeft tot gevolg gehad dat in ons land organisaties als het Wereld Natuur Fonds en de Vogelbescherming zich nu daadwerkelijk bezighouden met de bescherming van de Banc d'Arguin.

Dat geldt evenzeer voor de Directie Natuur-, Milieu- en Faunabeheer van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. In het Natuurbeleidsplan wordt op grond van de in Mauretanië behaalde onderzoeksresultaten, nadrukkelijk aandacht geschonken aan de Westafrikaanse Wetlands.

In de praktijk betekent dat financiële en materiële steun aan het Nationale Park van de Banc d'Arguin en aan de lokale vissersbevolking die door hun milieuvriendelijk optreden en het weren van ongewenste indringers een belangrijke rol spelen bij het beheer van het gebied.

De resultaten zijn gepubliceerd in het dubbeldikke 'Mauretaniënummer' van 'Ardea' (Volume 78, nummer 1-2 - 1990 - 364 bladzijden) van de Nederlandse Ornithologische Unie en bevat 23 artikelen van A.M. Blomert, N.E. van Brederode, J.H. Bruggemann, R.G. Bijlsma, S. Dirk-

sen, P. Duiven, A.J. van Dijk, M. Engelmoer, B.J. Ens, A.A. Goede, A. Gueye, R. Hupkes, J. Jukema, M. Kersten, M. Klaassen, E.C.L. Martein, E. Nieboer, Y. Ntoamoa-Baidu, T. Piersma, C.J. Smit, T.M. van Spanje, C. Swennen, W.J. Wolff, E. Wymenga, P.M. Zegers en L. Zwarts en stond onder redactie van Bruno Ens, Theunis Piersma, Wim Wolff en Leo Zwarts.

Dit speciale nummer van 'Ardea' is ook als boek los verkrijgbaar als uitgave van Foundation Working Group for International Wader and Waterfowl Research (WIWO), Research Institute for Nature Management (RIN) en Uitgeverij Het Open Boek, Den Burg, Texel.

'Homeward bound: problems waders face when migrating from Banc d'Arguin, Mauritania, to their northern breeding grounds in spring' kost f 55,- (portokosten inbegrepen) en kan worden besteld door overmaking op girorekening 2 666 009 van de Stichting WIWO, U. van Stuivenbergweg 4, 6644 AB Ewijk, onder vermelding van 'Howard bound: problems waders face when migrating'. ISBN 90 70202 131.

Voor geïnteresseerden is bij het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Leersum (giro 5 160 648) verkrijgbaar: 'Report of the Dutch-Mauritanian project Banc d'Arguin 1985-1986' onder redactie van Bruno J. Ens, Theunis Piersma, Wim J. Wolff & Leo Zwarts, 335 bladzijden, vele figuren, tabellen, grafieken (1989). WIWO-rapport 25, RIN-rapport 89/6. Prijs f 35,-.

Farming and Wildlife

Onder auspiciën van de Raad van Europa is een aardige brochure uitgebracht over landbouw en het behoud van het dierenleven. In de brochure richt men zich voornamelijk tot de agrariërs zelf en tot opleidingsfunctionarissen. De beknopte informatie en ideeën met de bedoeling de ongewenste discrepantie tussen de belangen van agricultuur en natuur op te heffen is duidelijk en waardevol. Jammer dat er nog geen Nederlandse vertaling van is. Aan te raden voor vogelwerkgroepen die in hun gebied vaak te maken hebben met agrarische aspecten. P.M.

Anonymus: Farming and wildlife, 1989. 43 bladzijden, figuren, tekeningen en tabellen. Bestelbaar bij Council of Europe, Publications and Documents Division, Centre Naturopa Strasbourg. Onder vermelding van ISBN 92-871-1686-5.

Nearctische meeuwen in Westpalearctisch gebied

Dutch Birding Association, dat het tijdschrift 'Dutch Birding' uitgeeft, heeft van nummer 3 van jaargang 12 (1990) een speciale uitgave gemaakt. Dit nummer bevat één artikel van W. Hoogendoorn & Gerard H. Steinhaus over de nearctische meeuwen in het Westpalearctische gebied. De tekst is geheel in de Engelse taal en een korte samenvatting in de Nederlandse taal is toegevoegd.

In dit artikel wordt het voorkomen van de Ringsnavelmeeuw, Lachmeeuw, Franklin's Meeuw en Kleine Kokmeeuw besproken. In vier bijlagen worden de waarnemingen van deze soorten in West-Europa stuk voor stuk vermeld. Sinds 1965 is een sterke toename van het aantal 'gevallen' gemeld, vooral wat betreft de Ringsnavelmeeuw. Het grootste deel van de Ringsnavelmeeuwen werd op de Azoren, Ierland en in het westelijke deel van Groot-Brittannië gezien. Er is een duidelijke voorjaars-trek waarneembaar door het zuidwestelijke deel van Groot-Brittannië, Zuid-Wales en de Ierse Zee, tot aan IJsland. Het zuidwestelijke deel

van Groot-Brittannië levert de meeste winterwaarnemingen op.

Opmerkelijk bij de Lachmeeuw zijn de 24 waargenomen individuen aan de kusten van de Noordzee en - ten opzichte van de Ringsnavelmeeuw - het relatief geringe aantal waarnemingen in Ierland. Vermoedelijk komen veel onvolwassen Lachmeeuwen in de herfst in het zuidwestelijke deel van Groot-Brittannië aan en verspreiden zich dan langs de Britse kusten en de Noordzeekust van het Europese Continent. Andere maken waarschijnlijk de oceaanoversteek op zuidelijker breedten.

De Franklin's Meeuw is de meest uitgesproken zwerver van de vier behandelde soorten. Het is de enige soort waarvan de meerderheid van de waarnemingen niet uit Groot-Brittannië en Ierland komt, maar uit Scandinavië.

Het verspreidingspatroon van de Kleine Kokmeeuw in het Westpaleartic gebied komt grotendeels overeen met dat van de Ringsnavelmeeuw, hoewel er verhoudingsgewijs meer gegevens bekend zijn uit het gebied rond de Noordzee.

De enorme toename van het aantal waarnemingen van bovengenoemde vier soorten gedurende ongeveer de laatste twintig jaar is ongetwijfeld in belangrijke mate het gevolg van het sterk verbeterde waarnemingspotentieel.

W. Hoogendoorn & Gerard H. Steinhaus: Nearctic gulls in the Western Palearctic. Dutch Birding 13 (2): 109-164 - september 1990, 24 foto's (grotendeels in kleur), 13 figuren, 6 tabellen. Prijs f 10,- (inclusief verzendkosten). Verkrijgbaar door overmaking op girorekening 4 148 343 ten name van Dutch Birding Association, postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, onder vermelding van 'Meeuwennummer'. Voor België kan gironummer 000 1592648 19 worden gebruikt.

Gezondheidsrisico's bij het houden van vogels

Het ziet er naar uit, dat vogels houden een van het roken onafhankelijke risicofactor is voor longkanker. Het risico van vogelhouders is na correctie voor roken en andere bekende factoren voor longkanker 7,7x (95% betrouwbaarheidsinterval 2,6-22,7) hoger dan voor de niet-vogelhouders. Dit is uit een klein en een groter onderzoek gebleken. Het percentage vogelhouders in ons land bedraagt circa 35%. Het zou dan ook heel goed zo kunnen zijn, dat vogelhouden bij ongeveer de helft van de longkankergevallen een medebepalende factor is. Het jarenlang inademen van stofdeeltjes, die allergische verschijnselen kunnen geven binnenshuis, veroorzaakt op den duur immuniteitsstoornissen. Naast het roken is vogelhouden nu onderkend als een sterke risicofactor.

Het is dus zaak om het vrijkomen van organische stof binnenshuis tegen te gaan. Het schoonmaken van de koolen is dus een karwei dat frequent en zorgvuldig moet worden gedaan. In tegenstelling tot bijvoorbeeld stof uit donzen dekbedden kan vogelstof behalve allergie opwekkend ook besmettelijk zijn. In verband hiermee is een verkorte versie van een proefschrift verschenen waarin speciaal de adviezen ter verbetering van

de kooihygiëne zijn beschreven. Zo voorkomen men het optreden van allergie, astma, neuspoliepen en mogelijk ook longkanker.

Dr. Pieter Adriaan Holst: Met het hoofd in het zand. Gezondheidsrisico's van huisvogels. 48 bladzijden met tabellen en grafieken (1987). Uitg. Eburon, Delft. ISBN 90-70879-77-8. Prijs f 15,-. Het uitgebreide onderzoeksverslag, zoals dat verscheen onder de titel 'Gezondheidsrisico's van huisvogels', 160 bladzijden, 28 tabellen kunt u bestellen door f 45,- over te maken op girorekening 757 577 ten name van P. Holst, postbus 2867, 2601 CW Wassenaar.

Neveneffecten van Bestrijdingsmiddelen op Terrestrische Evertrebraten en Aquatische Fauna

De auteurs van dit rapport hebben zich veel moeite gegeven om over dit weinig bekende onderwerp een overzicht te produceren. Zij komen tot de conclusie dat er in veel gevallen niet veel bekend is over de neveneffecten van bestrijdingsmiddelen op het leven van de kleine 'onbekende' dieren. Belangrijk is dat, ook zij, tot de vaststelling komen dat er veel verschil is tussen onderzoekresultaten in laboratoria en die uit veldsituaties. Het geheel van de achterstand in kennis maakt toch wel duidelijk hoe selectief wij mensen omgaan met argumenten waarom bepaalde soorten beschermd moeten worden, terwijl het wel en wee van andere levende wezens nauwelijks interessant wordt bevonden. De auteurs doen nogal wat aanbevelingen voor onderzoek en beleid. Een goede studie waarop verder onderzoek kan worden geïnitieerd.

P.M.

Canters, K.J. G.R. Snoo, F.M.W. Jong & J. van der Linden: Neveneffecten van bestrijdingsmiddelen op Terrestrische Evertrebraten en Aquatische Fauna (1989). 134 bladzijden, figuren en tabellen, literatuuroppgave en een aantal bijlagen. Bestelbaar als CML-Mededeling 46 (ISBN 90-5191-011-8) bij Centrum voor Milieukunde der Rijksuniversiteit Leiden, Garenmarkt 1A, 2311 PG Leiden. Prijs f 22,50 (inclusief verzendkosten).

Die Vögel im Volksglauben

Door hun opvallende levenswijze of verenkleed en hun vaak fascinerende zang hebben vogels in mythen, sagen, religie en overleveringen een belangrijke rol gespeeld. Niet zelden werden bepaalde vogelsoorten een bijzondere kracht toegeschreven en men bracht dat in verband met geloof en bijgeloof, als berichtgevers van goden en orakel, als voorbode van geluk, ongeluk en ziekten, als weervoorspellers, als volksmedicijn of als bijzondere kracht in liefde en vruchtbaarheid.

De in Zwitserland woonachtige auteur en zijn vrouw hebben jarenlang materiaal uit mondelinge overlevering opgetekend en uit grotendeels Duitstalige literatuur verzameld.

De Nederlandse uitgave 'De dieren in het Germaanse volksgeloof en volksgebruik' door mr. L.A.J.W. baron Sloet (1887) uitgegeven door Martinus Nijhoff, 's-Gravenhage, hebben de auteurs niet geraadpleegd, ofschoon in dit boek ook verwezen wordt naar Duitstalige literatuur die voor hen nieuw blijkt te zijn.

In het volksgeloof zijn erg veel betrekkingen tussen mens en vogel opgetekend die ons een betere kennis over bepaalde vogelsoorten kunnen verschaffen en daarom zowel voor de vakman als voor de liefhebber erg interessant kunnen zijn. Op afbeelding 9 wordt echter een Goudvink (Gimpel) afgebeeld in plaats van een Vink (Buchfink) zoals het onderschrift aangeeft. Het boek verschaft ons een totaal andere kijk op de vogels en draagt er toe bij dat wij hen ook eens op een andere wijze bekijken.

Ernst & Luise Gattiker: Die Vögel im Volksglauben. Eine volkskundliche Sammlung aus verschiedenen europäischen Ländern von der Antike bis heute. 589 bladzijden, 43 zwartwit afbeeldingen, 12 tafels in kleur. ISBN 389104-484-4. Uitg. Aula-Verlag GmbH., Postfach 1366, Luisenplatz 2, 6200 Wiesbaden 1. Prijs DM 48,-.

Handbuch der Vögel der Sowjetunion

In tien delen zal de vogelwereld van de Sovjet-Unie worden beschreven. Meer dan 740 vogelsoorten zullen worden behandeld als broedvogel of die op doortrek in het land werden vastgesteld. Niet alleen door Perestrojka en Glasnost is onze interesse voor de vogels van de Sovjet-Unie van veel belang. Een groot aantal vogelsoorten die bij ons op de trek waargenomen kunnen worden (ganzen, strandlopers, zwanen en dergelijke), zijn afkomstig uit bepaalde Russische gebieden. Bij de bestudering van sommige bij ons in de winter voorkomende vogelsoorten is voor nader onderzoek vaak de raadpleging van dit handboek van groot belang, omdat wij hierin gegevens aantreffen die voor het eerst gemakkelijk toegankelijk zijn.

Het eerste deel bevat behalve uitgebreide beschrijvingen van de zeeduikers, fuutachtigen, pijlstormvogels en stormvogels, een beschrijving van de avifaunistische geschiedenis van de Sovjet-Unie en de stand van het avifaunistisch onderzoek van thans. Per landstreek wordt dit onderwerp behandeld in zo'n 175 bladzijden en daarbij worden ook allerlei interessante gegevens vermeld over de vogelbescherming in dat land.

V.D. Illicev & V.E. Flint: Handbuch der Vögel der Sowjetunion. Erforschungsgeschichte, *Gaviiformes*, *Podicipediformes*, *Procellariiformes*. Band 1. 350 bladzijden, 67 afbeeldingen en kaarten, 8 kleurentafels (1985). Uitg. A. Ziemsen Verlag, Wittenberg-Lutherstadt. Voor Benelux in licentie: Aula-Verlag GmbH, Wiesbaden. Prijs DM 98,- (bij afname van alle delen DM 78,-).

Veenweidegebiedperspectieven

Op 8 september 1989 heeft de Stichting Veenweiden een symposium georganiseerd over de toekomstperspectieven van landbouw en natuur in de veenweidegebieden.

Een verslag over de symposium bevat de inleidingen en de discussies die tijdens het symposium zijn gehouden. Daarnaast zijn de samenvattingen van de inleidingen opgenomen. Aan de orde komen: een analyse van de huidige situatie, (natuur)ontwikkelingsperspectieven, basiskwaliteit voor het veenweidegebied, maatregelen die zowel voor landbouw als de natuur gunstig zijn,

en de rol van marktmechanismen. In de laatste bijdrage gaat de Stichting Veenweiden in op de voorgaande inleidingen.

Het besprokene heeft nog niets aan actualiteit verloren. Binnen het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij vindt er bijvoorbeeld momenteel een discussie plaats, die ertoe kan leiden dat de sloot- en grondwaterpeilen over grote delen van het veenweidegebied zullen worden gehandhaafd.

Het geïllustreerde symposiumverslag (44 bladzijden) is verkrijgbaar door overmaking van f 10,- op postgiro 4 737 845 ten name van Stichting Veenweiden, Gouda, onder vermelding van 'symposiumverslag 1989'. Nader informatie is verkrijgbaar bij de stichting, Blekerssingel 56, 2806 AC Gouda, 01820-25 342 (alleen 's ochtends).

Colloquium over vooruit- en achteruitgang van vogels

Ter gelegenheid van het vijftienvintigjarig bestaan van de Belgische Société d'Études Ornithologiques Aves werd op 19 en 20 november 1988 een internationaal Ornithologisch Colloquium georganiseerd met als thema 'Expansie en achteruitgang van de soorten'. Van de teksten van de 28 voordrachten heeft men een speciaal nummer van 'Aves' uitgegeven, het tijdschrift van de vereniging (Volume 26 - 1989).

Opgenomen zijn onder meer artikelen over de IJsvogel, Havik, Dwergstern, Zwarte Ooievaar, Oehoe, Ruigpootuil, Steenuil, Kerkuil, Spotvogel, maar ook over de trek en zang en over de voor- en achteruitgang in Vlaanderen, Frankrijk en Finland.

Actes du Colloque International d'Ornithologie: Expansion et Regression des Espèces, Liège, België, 19-20 november 1988. Éditeurs: Jean-Paul Jacob & Émile Clotuche (1989). Aves, volume 26, 1989: numéro spécial (BE ISSN 0005 -1993). Uitg. Société d'Études Ornithologiques, Secrétariat permanent: Maison Liégeoise de l'Environnement, rue de la Régence, 36, B-4000 Liège, België, 041 - 222 025. Prijs Bfr. 420 (porto inbegrepen). Verkrijgbaar door overmaking op de Belgische girorekening CCP 000 - 0180521 - 04 van Aves asbl, B-4000 Liège, België.

Algemene Milieustatistiek 1989

In Algemene Milieustatistiek 1989 wordt zeer veel informatie over de toestand van de natuur en het milieu op een plezierig leesbare manier gepresenteerd. Wie de informatie van de stichting Sovon bijhoudt zal over vogels niet veel nieuws aantreffen. Als databoekje, met name om eens andere aspecten bij de voor- of achteruitgang van vogelpopulaties te betrekken, wellicht interessant. Anderzijds is dikwijls de eventuele koppeling tussen vervuiling en populatie toe- of afname niet erg duidelijk. Onder de stootvogels vallen relatief veel slachtoffers ten gevolge van vergiftiging en tegenover het begin van de jaren tachtig stijgt het aantal olieslachtoffers bij zeevogels.

CBS: Algemene Milieustatistiek 1989. 294 bladzijden, met figuren en tabellen zowel in kleur als in zwartwit, trefwoordenregister en bronnenlijst. Prijs f 45,-. Bestelbaar bij SDU-Uitgeverij, 's-Gravenhage. Onder vermelding van ISBN 90-357-1180-7.